

ОБРАЗОВАНИЕТО И РЕАЛИЗАЦИЯТА НА СПЕЦИАЛИСТИ В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА

Проф. д-р Николина Попова

МВБУ

Бургас, 24.04.2017 г.

РАБОТА В ПАРТНЬОРСТВО

РАБОТА В ПАРТНЬОРСТВО

(продължение)

ПРОБЛЕМЪТ – КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПРОФИЛ НА УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ ПО ТУРИЗЪМ

➤ **Дефиниция на туристическата индустрия:**

„Липса на необходимите практически умения и знания у завършващите студенти по туризъм“

➤ **Дефиниция на реалния проблем:**

„Липсват компетентностно ориентирани Учебни планове по Туризъм“ във ВУЗ“

ПРОБЛЕМЪТ – КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПРОФИЛ НА УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ ПО ТУРИЗЪМ

(продължение)

- ▶ **Панорама на уменията на ЕС (*EU Skills Panorama*), (2012)**

„Насочване на националните усилия към инвестиране в необходимите умения“

- ▶ **Реалният проблем**

„Идентифициране на сферите, изискващи преки усилия за изграждане на компетентностен профил у студентите по туризъм“

EU Skills Panorama (2012)

- ❑ **Индикатори, проследяващи търсенето на конкретни умения**
 - ▶ - **Работодатели, предлагащи обучение (%);**
 - ▶ - **Топ 10 професии с най-голям брой незаети места**

- ❑ **Индикатори за дисбаланс между придобитите и необходимите умения**
 - ▶ - **Дял (%) на заети, чиято квалификация не съответства на изискванията на заетата длъжност**

КОМПЕТЕНЦИИ - КОНЦЕПЦИЯ

- ▶ **Дефиниция на компетенции (ASHR);**

„Измерими или видими знания, умения, способности и поведения, критични за успешно извършване на дадена дейност“

- ▶ **Типове компетенции**

- ❖ **Знания** – практическо или теоретично разбиране на предметите;
- ❖ **Умения и способности** – вродени и усвоени способности за извършване на определена дейност

ОСНОВНИ ЧЕРТИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ

□ Структура на предприятията в туризма

- ▶ **МСП - 92%,**
- ▶ **Микро-предприятията - 42%**

Брой предприятия/Заети

- ▶ **Хотелиерство и ресторантьорство - 26,840/138,610/;**
- ▶ **ТО и ТА - 3880/ТО-4144 и ТА-1171 /**

Проект „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони” Проектът се осъществява от Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, по договор № BG051PO001-2.1.06

ОСНОВНИ ЧЕРТИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ

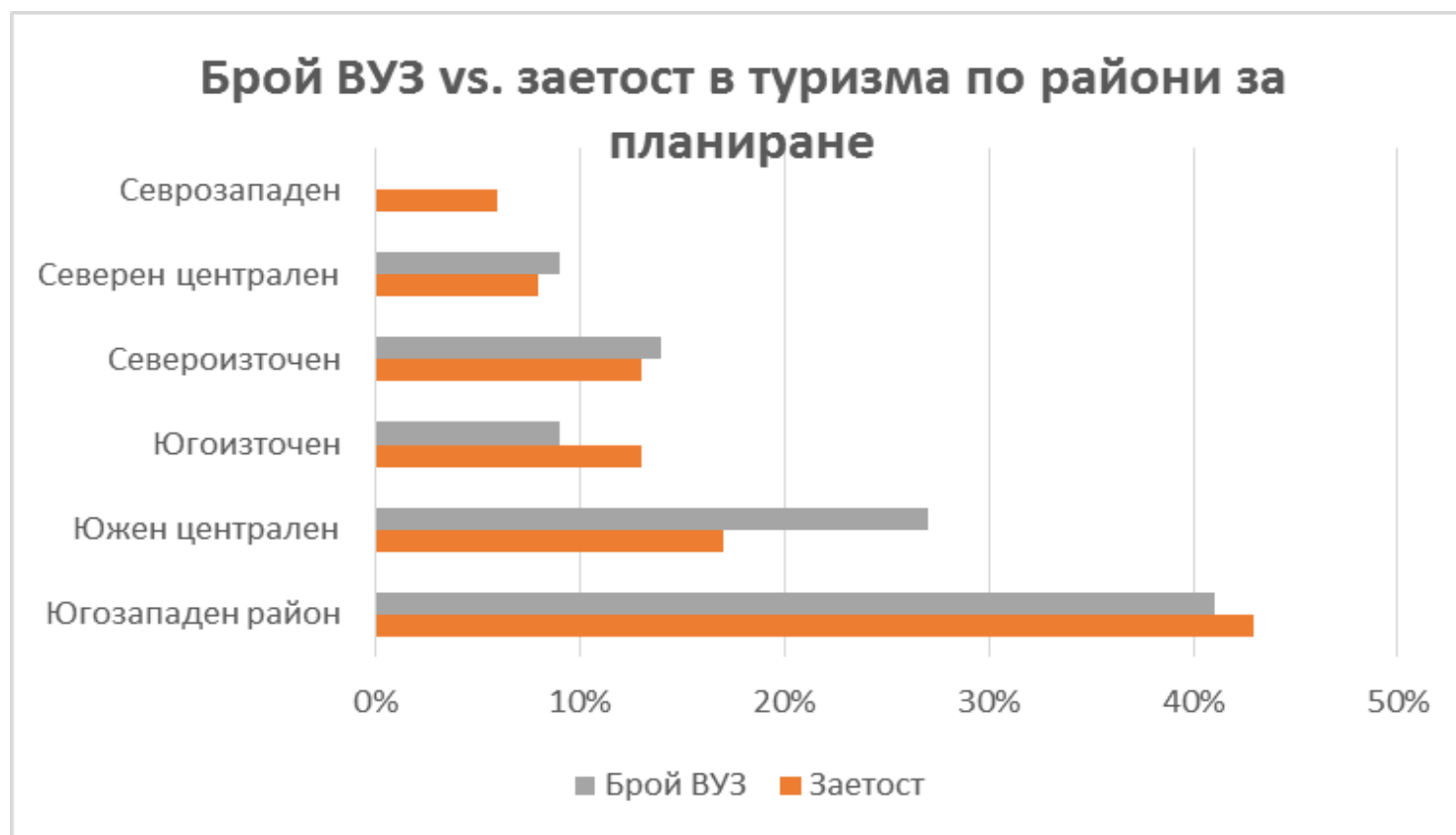
(продължение)

□ **Заетост по основни сектори в туризма**

- **Ресторантьорство – 39%**
- **Питейни заведения – 26%**
- **Хотелиерство – 22%**
- **ТО и ТА – 6%**
- **Други сектори (вкл. туристическите атракции) - 7%**

Източник: Проект на БСК, № BG051PO001-2.1.06, 2015

ОСИГУРЕНОСТ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИЯ С УЧЕБНИ ПРОГРАМИ ВЪВ ВУЗ/ЗАЕТОСТ В ТУРИЗМА (%) ПО РАЙОНИ ЗА ПЛАНИРАНЕ

КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПРОФИЛ НА УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ ПО ТУРИЗЪМ

ЦЕЛИ

□ ИНТЕГРИРА

- ❖ **Знания** – практическо или теоретично разбиране на предметите;
- ❖ **Умения и способности** – вродени и усвоени способности за извършване на определена дейност
- **ОПРЕДЕЛЯ ОСНОВНИТЕ ПОДХОДИ КЪМ ДИЗАЙНА И РАЗРАБОТВАНЕТО НА УЧЕБНИТЕ ПЛАНОВЕ ПО ТУРИЗЪМ**
- ❖ **Интегриран компетентностен подход;**
- ❖ **Иновативен подход – тематичен фокус**

ПРИЛАГАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТНИЯ МОДЕЛ НА ПРАКТИКА

(продължение)

- ❑ **Стратегическа рамка за инвестиране в образованието по туризъм**
- ▶ **Законово-нормативно регламентиране на партньорството между основните субекти (ВУЗ, туристически бизнес, Правителство), чрез съответни механизми, за ключови дейности като:**
- ❑ **Изследвания и разработки;**
 - **система за мониторинг и индикатори за измерване на промените в търсенето, нови технологии, иновации, тенденции, нови професии, респективно знания и умения**

ПРИЛАГАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТНИЯ МОДЕЛ НА ПРАКТИКА

(продължение)

- ❑ **ВЛИЯНИЯ НА ИЗСЛЕДВАНИЯТА И РЗРАБОТКИТЕ ВЪРХУ ОСНОВНИ ГРУПИ КЛЮЧОВИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИ НА ЗАЕТИТЕ В СЕКТОРА „ТУРИЗЪМ“**
- **Специфични и присъщи само за сектора** - залегнали в образователните програми, учебни планове и **ДОИ** за всяка отделна професия.
- **Съотносими към други сектори** - управлението, маркетинга, финансите
- **Универсални (между секторни)** - езикова подготовка, дигитални умения, междуличностно общуване и комуникационни умения.

ПРИЛАГАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТНИЯ МОДЕЛ НА ПРАКТИКА (продължение)

□ **Инвестиране в човешките ресурси;**

- **целеви инвестиции в обучението чрез прилагане на регионален и секторен подход, насочени приоритетно към:**
 - **МСП в туризма;**
 - **Студенти, правно обвързани с ангажимент за работа в България**

Резултати:

- ***преодоляване на тежестта и липсата на квалифицирани кадри ;***
- ***положителен ефект на държавните субсидии***

ПРИЛАГАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТНИЯ МОДЕЛ НА ПРАКТИКА (продължение)

- **Регламентирано партньорство между ВУЗ и туристическата практика – студентски стажове, активно участие в образователния процес**

Резултати:

- *Преодоляване на дисбаланса между придобитите умения във ВУЗ и уменията, очаквани от пазара на труда*
- **Подобряване на имиджа на индустрията, вкл. на преподавателите**
 - **„преподавателски стажове“;**
 - **научно осигуряване на туристическата практика**

ДИСКУСИЯ

- 1. Чрез какъв механизъм се дефинират компетенциите (практическите умения и знания) в качеството им на ключов компонент на професионалния профил в Учебните планове по туризъм?**
- 2. Кой дефинира практическите аспекти на знанието?**
- 3. Кой регистрира и измерва индикатора „дисбаланс в уменията“ (осъществява мониторинг)?**
- 4. Необходимо ли е правно регламентиране на сътрудничеството между ВУЗ и туристическата практика с цел осигуряване на надеждност на качеството на обучение?**

ДИСКУСИЯ

(продължение)

5. Трябва ли програмите за обучение в туристическите предприятия да се обвържат с компетентностните профили в Учебните планове по туризъм?

6. Как да се стимулира научното обслужване на туристическата практика?

7. Нужни ли са „преподавателските стажове“ ?

**БЛАГОДАРЯ
ЗА ВНИМАНИЕТО !**